

**ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»**

Схвалено

Вченою радою ДВНЗ
«Прикарпатський
національний університет імені
В.Стефаника», протокол № ____
від _____

Затверджено

Ректор ДВНЗ «Прикарпатський
національний університет імені
В.Стефаника»
_____ І.Є.Цепенда
« ____ » _____

ПРОЕКТ

**Освітньо-наукова програма
«Фізична реабілітація»**

**підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності
227 «Фізична реабілітація»**

Івано-Франківськ – 2016

Освітньо-наукова програма «Фізична реабілітація» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 227 «Фізична реабілітація» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Укладачі програми:

Остан'як З. М. – доктор медичних наук, професор

Дума З. В. – доктор медичних наук, професор

Мицкан Б. М. – доктор біологічних наук, професор

Ланковський Е. Й. – кандидат медичних наук, доцент

Аравіцька М. Г. – кандидат медичних наук, доцент

Рецензенти:

1. *Міщук В.Г.* – доктор медичних наук, завідувач кафедри загальної практики (сімейної медицини) фізичної реабілітації та спортивної медицини, професор;

2. *Міщенко Л.А.* – доктор медичних наук, старший науковий співробітник відділення артеріальної гіпертензії навчально-наукового центру «Інститут кардіології імені М.Д. Стражеска»;

3. *Потяженко М.М.* – доктор медичних наук, кафедра внутрішніх хвороб і медицини невідкладних станів факультету післядипломної освіти Української медичної стоматологічної медичної академії, професор;

4. *Гребеник М.В.* – доктор медичних наук, завідувач кафедри терапії та сімейної медицини навчально-наукового інституту післядипломної освіти Тернопільського державного медичного університету, професор;

5. *Сиволап В.В.* – доктор медичних наук, завідувач кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб з доглядом за хворими Запорізького державного медичного університету, професор.

Програму узгоджено:

Декан факультету фізичного виховання і спорту

проф. М.М. Соя

Проректор з науково-педагогічної роботи

проф. С.В. Шарин

3MICT

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Метою освітньо-наукової програми є забезпечення оволодіння аспірантами третім (освітньо-науковий) рівнем вищої освіти, відповідно до восьмого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра.

Основними завданнями освітньо-наукової програми «Фізична реабілітація» є:

- підготовка висококваліфікованих кадрів вищої кваліфікації в галузі фізичної реабілітації, що вирішують завдання щодо організації, управління, науково-методичного забезпечення у сфері фізичної реабілітації;
- розвиток у аспірантів особистісних якостей і формування універсальних, загальних і професійних компетенцій за спеціальністю 227 Фізична реабілітація;
- формування моделі професійно-особистісного зростання, високої професійної культури науково-дослідницької діяльності майбутніх фахівців вищої кваліфікації в галузі фізичної реабілітації.

Освітньо-наукова програма містить наступні розділи:

А. Освітня складова

I. Нормативна частина

- цикл гуманітарно-наукової підготовки (19 кредитів)

- цикл професійної наукової підготовки (12 кредитів)

II. Варіативна частина

- дисципліни вільного вибору аспіранта (12 кредитів)

Б. Практична (професійно-наукова) складова

III. Педагогічна практика (2 кредити)

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

I. НОРМАТИВНА ЧАСТИНА

Цикл нормативної частини містить дисципліни гуманітарно-наукової підготовки та професійної наукової підготовки.

Тематичний блок I.1 «Гуманітарно-наукова підготовка» спрямований на надання аспірантам оптимальних знань та навичок, необхідних для здійснення молодими вченими професійного наукового пошуку та синтезу виважених обґрунтованих ідей.

У межах Тематичного блоку I.1 «Гуманітарно-наукова підготовка» вивчаються такі дисципліни:

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
Тематичний блок I.1: «Гуманітарно-наукова підготовка»						
1	Іноземна мова	9	270	78	102	Залік, екзамен
2	Філософія	4	120	174	96	Залік, екзамен
3	Організація наукової діяльності	6	180	58	62	ПМК; залік
Загалом за блоком 1		19	570	310	260	

Тематичний блок I.2 «Професійна наукова підготовка» спрямований на надання аспірантам глибоких доктринальних знань в галузі теорії та практики фізичної реабілітації та вироблення необхідних вмінь та навиків самостійної наукової діяльності, продукування нових ідей в сфері фізичної реабілітації.

У межах Тематичного блоку I.2 «Професійна наукова підготовка» вивчаються наступні дисципліни:

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
Тематичний блок I.2: «Професійна наукова підготовка»						
1	Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації	6	180	76	104	Залік, екзамен
2	Функціональна та	6	180	76	104	Залік, екзамен

	інструментальна діагностика у фізичній реабілітації					
Загалом за блоком I.2		12	360	152	208	

II. ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА

Варіативна складова освітньо-наукової програми формується з урахуванням сучасних вітчизняних та світових тенденцій у сфері фізичної культури і спорту, особливостей регіону та індивідуальних освітніх запитів аспірантів. Варіативна складова створює передумови для відображення у змісті освітньо-наукової програми особливостей вузькопрофільної підготовки в межах обраних дисциплін, а головне — для диференціації та індивідуалізації підготовки аспірантів.

Варіативна частина освітньо-наукової програми включає в себе 3 блоки по 3 навчальні дисципліни, з яких аспірант обирає для навчання 3 дисципліни, дві з яких мають форму контролю «екзамен» і одна – «залік».

У межах блоку «Дисципліни вільного вибору аспіранта» вивчаються наступні дисципліни:

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
«Дисципліни вільного вибору аспіранта»						
1	Реабілітаційні технології	4	120	40	80	екзамен
	Фізична реабілітація різних груп населення	4	120	40	80	екзамен
	Фізична реабілітація в санаторно-курортних закладах	4	120	40	80	екзамен
2	Фізична реабілітація в травматології і неврології	4	120	40	80	екзамен
	Фізична реабілітація при терапевтичній патології	4	120	40	80	екзамен
	Фізична реабілітація спортсменів	4	120	40	80	екзамен
3	Ерготерапія	4	120	40	80	залік

	Валеологічна реабілітація	4	120	40	80	залік
	Організаційно- правові та управлінські основи фізичної реабілітації	4	120	40	80	залік
Загалом за блоком II		12	360	120	426	

III. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

Цикл практичної підготовки включає в себе педагогічну практику, упродовж якої аспірант реалізовує набуті знання, вміння та навички у практичній діяльності.

У межах Тематичного блоку III.1 «Практична підготовка» здійснюється:

№	Вид діяльності	Кількість кредитів	Кількість годин
1	Педагогічна практика	2	60
Загалом за блоком III		2	60

IV. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ)

Філософія.

Метою вивчення дисципліни є дати уявлення про загальну методологію науки та освіти, сформулювати розуміння філософського підґрунтя відповідних наук.

У результаті вивчення філософії:

а) формуються такі компетентності:

здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях; здатністю проектувати і здійснювати комплексні дослідження, в тому числі міждисциплінарні, на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в галузі історії та філософії науки; здатністю слідувати етичним нормам в професійній діяльності; здатністю до самовдосконалення на основі традиційної моральності; здатністю до прийняття самостійних мотивованих рішень в нестандартних ситуаціях і готовністю нести відповідальність за їх наслідки; готовністю до викладацької діяльності по освітніх програм вищої освіти.

б) аспірант повинен знати:

основні філософські течії та напрямки та їх історичний і концептуальний та методологічний зміст;
основні філософські категорії, концепції та їхній методологічний потенціал для вирішення проблемних питань гуманітарних та природничих наук;
основні теорії розвитку буття та їх значення для аналізу конкретних наукових проблем;
основні теорії пізнання, концепції істини та її критерії для осмислення конкретних наукових проблем;
представників різних періодів філософії та сутність їх вчення;
основні суспільні цінності та їх класифікацію;
основні методологічні підходи до вивчення природних і суспільних явищ;

в) вміти:

застосовувати концептуально-методологічні знання про сутність природних і суспільних явищ для аналізу проблем в тій чи іншій галузі науки;
застосовувати концептуально-методологічні принципи для пізнання явищ в тій чи іншій сфері науки;
застосовувати знання з філософії для пошуку методів і методології розв'язання конкретно-наукових проблем;
аналізувати на основі філософських знань сутність природних і суспільних явищ;
прогнозувати на основі філософських знань можливий розвиток природних і суспільних процесів.

Організація наукової діяльності.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

здатність до організації власної науково-дослідницької діяльності; здатність до системного критичного мислення; науковий світогляд і творче мислення; здатність оцінювати вплив технологій великих даних на результати рішень дослідних і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях; володінням культурою наукового дослідження, в тому числі з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій; здатністю до застосування ефективних методів дослідження в самостійній науково-дослідницькій діяльності в області фізичної реабілітації; готовність брати участь в роботі всеукраїнських і міжнародних дослідницьких колективів щодо вирішення наукових і науково-освітніх завдань; володіння теоретико-методологічними засадами регулювання відносин інтелектуальної власності, розуміння необхідності участі в конкурсах та грантових і стипендіальних програмах.

б) аспірант повинен знати:

поняттєво-категоріальний апарат науки; значення, мету, функції та структуру методології науки; характеристики та особливості методів дослідження; поняття про науку, її ознаки, функції, мету, завдання; головні віхи розвитку науки; поняття про наукову діяльність, її види, форми, характеристика суб'єктів, підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів; сутність та комплекс вимог до наукового дослідження, його класифікацію, види, форми, науковий та науково-прикладний результат; форми узагальнення наукових результатів; поняття творчості та наукова творчість, її ознаки, умови ефективності творчої діяльності; характерні особливості форм наукових документів, логічні засоби зв'язку, техніко-орфографічні правила оформлення та уніфікації наукових документів; характерні особливості наукової мови та наукової творчості; особливості наукової публікації характеристики теоретичних методів наукових досліджень; методологію емпіричних досліджень; поняття про методику наукового дослідження, його зміст і принципи реалізації; структуру, логіку і систему вимог до дисертаційної роботи.

в) вміти:

здійснювати аналіз теоретичних та експериментальних даних; формулювати висновки та узагальнення; застосовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою та навчально-методичною літературою; методично грамотно працювати з текстами наукових джерел; складати модель творчої роботи, програму і план власного дослідження; доцільно використовувати категоріально-поняттєвий апарат; володіти прийомами роботи над науковим текстом (есе, тези, стаття, дисертаційна робота); раціонально використовувати наукові методи пізнання; обґрунтовувати практичну значущість результатів дослідження; оформляти результати наукового дослідження; захищати результати свого дослідження у встановленій формі; володіти поняттями та засобами авторського права; застосовувати інформацію про гранти, конкурси.

Іноземна мова.

Основною метою є забезпечення практичного володіння професійно спрямованою іноземною мовою як засобом усного і писемного спілкування в галузі фізичної культури і спорту.

У результаті вивчення іноземної мови:

а) формуються такі компетентності:

здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях; готовність брати участь в роботі всеукраїнських і міжнародних дослідницьких колективів щодо вирішення наукових і науково-освітніх завдань; готовністю використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації державною та іноземною мовами; здатність проводити науковий аналіз результатів закордонних досліджень і використовувати їх в практичній діяльності; володіння основами усної та письмової комунікації іноземною мовою на рівні вище середнього (Upper Intermediate B2); здатність до подальшого самовдосконалення у сфері англійської мови; розвиток мовних і мовленнєвих умінь (усне мовлення, аудіювання, читання та письмо).

б) аспірант повинен вміти:

продукувати чіткий, докладний монолог на відповідно до обраної спеціальності; виступати з підготовленими презентаціями, доповідями на наукових конференціях; реагувати на основні ідеї та розпізнати важливу наукову інформацію під час обговорень, дискусій, офіційних перемовин, лекцій, бесід, що пов'язані з обраною спеціальністю; розуміти та розпізнавати інформацію в ході професійно-наукових обговорень; розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання; розуміти та вміти перекласти із словником автентичні тексти за фахом з підручників, газет, науково-популярних і спеціалізованих журналів та інтернет-видань; розуміти деталі та загальний зміст наукового тексту, у т.ч. академічну та професійну кореспонденцію; знаходити конкретну інформацію, пов'язану з предметом навчання; писати деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою та професійною сферами; писати тези, доповіді, реферати та анотації із високим ступенем граматичної коректності.

Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації.

Мета вивчення дисципліни – дослідження ролі та місця фізичної реабілітації в житті людини та суспільства, особливостей її розвитку та закономірностей щодо управління педагогічними і соціальними аспектами, теоретичних, практичних та методичних проблем фізичної реабілітації.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

Соціально-особистісні: здатність до складання плану реабілітаційної програми; здатність до критичного системного оцінювання отриманих результатів дослідження; клінічне мислення. Загальнонаукові: володіння

теоретико-методологічними основами складання плану та проведення реабілітації у хворих з різними видами патології внутрішніх органів. Інструментальні: здатність до проведення основних реабілітаційних заходів; здатність до проведення додаткових реабілітаційних заходів.

б) аспірант повинен знати:

характеристику понять «реабілітація», «види реабілітації» та «комплексна терапія»; клініко-фізіологічну дію фізичних вправ на організм людини; - основні засоби, форми та методи, рухові режими, періоди та етапи фізичної реабілітації; медико-біологічні та дидактичні основи програмування занять з фізичної реабілітації хворих та осіб з граничними станами здоров'я.

в) вміти:

використовувати принципи програмування занять фізичною реабілітацією; - програмувати заняття з фізичної реабілітації; дотримуватися визначеного алгоритму дій під час виконання лікувальної гімнастики з урахуванням патологій, діагнозу, періоду та перебігу захворювання; складати програми диференційного використання фізичних вправ на етапах реабілітації, проводити індивідуальні та групові заняття, контролювати і оцінювати ефективність цих занять.

Функціональна діагностика та інструментальна діагностика у фізичній реабілітації.

Мета вивчення дисципліни - ознайомити аспірантів із сучасними методами діагностики функціональних станів організму людини та досліджень різних патологічних станів, навчити володіти техніками проведення цих досліджень. За допомогою лабораторних та інструментальних методів обстеження навчити оцінювати функціональний стан людини, розуміти зміст його змін та на основі виявлених показників прогнозувати подальшу реабілітаційну діяльність.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

Соціально-особистісні: здатність до організації функціональних досліджень; здатність до критичного системного оцінювання отриманих результатів дослідження; клінічне мислення. Загальнонаукові: володіння теоретико-методологічними основами проведення реабілітаційних обстежень у хворих з різними видами патології внутрішніх органів. Інструментальні: здатність виконання основних методів функціонального обстеження хворих з різною патологією внутрішніх органів; здатність оцінити вихідний стан пацієнта, скласти план реабілітаційного обстеження, при потребі його динамічно скорегувати та оцінити результат.

б) аспірант повинен знати:

характеристику понять «реабілітація», «види реабілітації» та «комплексна терапія»; клініко-фізіологічну дію фізичних вправ на організм людини; основні положення теорії вимірів та особливостей метрологічного контролю у

сфері збереження та зміцнення здоров'я; сутність «безпечного рівня здоров'я»; особливості оцінки фізичного стану осіб різного віку та статі.

в) вміти:

використовувати принципи програмування занять фізичною реабілітацією; програмувати заняття з фізичної реабілітації; використовувати сучасні методи діагностики індивідуального здоров'я; використовувати методи моніторингу фізичного стану людини; визначати біологічний вік людини.

Реабілітаційні технології.

Мета вивчення дисципліни - дати аспірантам знання щодо сучасної характеристики понять «реабілітація», «види реабілітації», знання щодо клініко-фізіологічної дії сучасних реабілітаційних технологій на організм людини, навчити використовувати принципи програмування занять фізичною реабілітацією, подати основні тенденції та концепції розвитку інформаційних технологій у фізичній реабілітації.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

Соціально-особистісні: здатність до складання плану реабілітаційної програми; здатність до критичного системного оцінювання отриманих результатів дослідження; клінічне мислення. Загальнонаукові компетенції: володіння теоретико-методологічними основами складання плану та проведення реабілітації у хворих з різними видами патології внутрішніх органів. Інструментальні компетенції: здатність до проведення основних реабілітаційних заходів; здатність до проведення додаткових реабілітаційних заходів.

б) аспірант повинен знати:

клініко-фізіологічну дію різних реабілітаційних технологій на організм людини; основні положення теорії вимірів та особливостей метрологічного контролю у сфері збереження та зміцнення здоров'я; особливості оцінки фізичного стану осіб різного віку та статі)

вміти:

використовувати принципи занять фізичною реабілітацією; проводити заняття з фізичної реабілітації; дотримуватися визначеного алгоритму дій під час виконання лікувальної гімнастики з урахуванням патологій, діагнозу, періоду та перебігу захворювання.

Фізична реабілітація в санаторно-курортних закладах. Мета вивчення дисципліни — дати знання про сучасні принципи надання реабілітаційних послуг у закладах санаторно-курортного типу, про організацію надання таких послуг та їх зміст.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

соціально-особистісні: здатність до складання плану реабілітаційної програми хворих в санаторно-курортних закладах; здатність до критичного системного оцінювання отриманих результатів дослідження; клінічне мислення.

Загальнонаукові: володіння теоретико-методологічними основами проведення реабілітаційних обстежень у хворих в санаторно-курортних закладах. Інструментальні компетенції: здатність виконання основних методів функціонального обстеження хворих в санаторно-курортних закладах; здатність оцінити вихідний стан пацієнта в санаторно-курортних закладах, скласти план реабілітаційного обстеження, при потребі його динамічно скорегувати та оцінити результат.

б) аспірант повинен знати:

клініко-фізіологічну дію природних факторів на організм людини; - принципи проведення фізичної реабілітації та особливості застосування реабілітаційних заходів в санаторно курортних закладах;

в) вміти:

використовувати принципи програмування занять фізичною реабілітацією санаторно курортних закладах; програмувати заняття з фізичної реабілітації в санаторно курортних закладах; дотримуватися визначеного алгоритму дій під час виконання реабілітаційних заходів з урахуванням патологій, діагнозу, періоду та перебігу захворювання в санаторно курортних закладах.

Фізична реабілітація в травматології і неврології.

Мета дисципліни: дати аспірантам знання щодо сучасних підходів відновного лікування та фізичної реабілітації осіб із травмами опорно-рухового апарату та нервової системи.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

соціально-особистісні: здатність до складання плану реабілітаційної програми хворих з патологією нервової системи та опорно-рухового апарату; здатність до критичного системного оцінювання отриманих результатів дослідження; клінічне мислення. Загальнонаукові: володіння теоретико-методологічними основами проведення реабілітаційних обстежень у хворих з патологією нервової системи та опорно-рухового апарату. Інструментальні: здатність виконання основних методів функціонального обстеження хворих з патологією нервової системи та опорно-рухового апарату; здатність оцінити вихідний стан пацієнта патологією нервової системи та опорно-рухового апарату, скласти план реабілітаційного обстеження, при потребі його динамічно скорегувати та оцінити результат.

б) аспірант повинен знати:

обґрунтування з клініко-фізіологічних позицій необхідності застосування засобів фізичної реабілітації при хворобах суглобів та нервової системи; завдання ЛФК та інших засобів фізичної реабілітації у відновному лікуванні захворювань опорно-рухового апарату та нервової системи; застосування

ЛФК, лікувального масажу, фізіотерапії, працетерапії в лікарняний та післялікарняний періоди реабілітації; клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях і травмах нервової системи та опорно-рухового апарату; показання до застосування ЛФК, лікувального масажу, фізіотерапії, механотерапії, працетерапії на всіх етапах реабілітації хворих; етіологію, патогенез, клінічні ознаки найрозповсюдженіших захворювань і травм периферичної нервової системи.

в) аспірант повинен вміти:

застосувати ЛФК у післяопераційний період реабілітації після травм опорно-рухового апарату; визначити різновиди ходи при захворюваннях суглобів; розрізняти види вкорочення або здовження кінцівок; провести електроміографію; інтерпретувати дані рентгенологічного дослідження; скласти комплекс вправ при дефектах постави; застосувати засоби фізичної реабілітації при захворюваннях і травмах периферичної нервової системи; принципи застосування лікувального масажу, фізіотерапії, ЛФК в лікарняний і післялікарняний періоди реабілітації; застосувати ЛФК, лікувальний масаж, фізіотерапії у всі періоди реабілітації при травмах хребта і спинного мозку.

Фізична реабілітація при терапевтичній патології.

Мета дисципліни: дати аспірантам сучасні знання щодо особливостей організації відновного процесу та фізичної реабілітації на різних етапах при захворюваннях серцево-судинної, дихальної, травної видільної систем, при захворюваннях системи органів обміну речовин.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

соціально-особистісні: здатність до складання плану реабілітаційної програми хворих з терапевтичною патологією; здатність до критичного системного оцінювання отриманих результатів дослідження; клінічне мислення. Загальнонаукові: володіння теоретико-методологічними основами проведення реабілітаційних обстежень у хворих з терапевтичною патологією. Інструментальні: здатність виконання основних методів функціонального обстеження хворих з терапевтичною патологією; здатність оцінити вихідний стан пацієнта з терапевтичною патологією, скласти план реабілітаційного обстеження, при потребі його динамічно скорегувати та оцінити результат.

б) аспірант повинен знати:

основні чинники ризику захворювань органів дихання, шлунково-кишкового тракту, органів ендокринної системи; етіологію, патогенез, клінічні ознаки найрозповсюдженіших захворювань дихальної системи, органів травлення, ендокринної системи; клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях дихальної системи, шлунково-кишкового тракту, ендокринної системи; особливості використання засобів фізичної реабілітації при захворюваннях дихальної системи, шлунково-кишкового тракту, ендокринної системи; програми реабілітації

хворих із захворюваннями дихальної системи, шлунково-кишкового тракту, ендокринної системи на різних етапах реабілітації; основні чинники ризику захворювань серцево-судинної та дихальної систем; етіологію, патогенез, клінічні ознаки найрозповсюдженіших захворювань серцево-судинної системи; програми комплексної реабілітації хворих із захворюваннями серцево-судинної системи на різних етапах реабілітації; особливості використання і засобів фізичної реабілітації при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем; теоретичні та практичні аспекти впливу харчування на стан здоров'я людей різного віку, професій, умов проживання; основи раціонального харчування, орієнтованого на адекватний та збалансований підхід до особистості; теоретичні та практичні основи профілактичного харчування; властивості окремих груп харчових продуктів, їх значення у зміцненні здоров'я та профілактиці захворювань.

в) аспірант повинен вміти:

складати і застосовувати програми комплексної реабілітації на всіх етапах реабілітації хворих з патологією дихальної системи, шлунково-кишкового тракту, ендокринної системи; проводити тестування з дозованим навантаженням (на велоергометрі, багатоканальному електрокардіографі); проводити антропометричні виміри, спірометрію, зважування; призначати всі види рухової активності аеробної спрямованості для осіб із захворюваннями серцево-судинної системи; призначати динамічні і ізометричні вправи для людей різного віку з патологією серцево-судинної та дихальної систем; призначати і навчати фізичним вправам для нормалізації артеріального тиску та частоти серцевих скорочень; призначати вправи для покращення функції міокарду та збільшення силової направленості при ішемічній хворобі серця; аналізувати харчування колективів у зв'язку з проблемами професійної захворюваності; аналізувати харчування окремих людей в залежності від віку, статі, учбової та професійної діяльності; складати харчові раціони з урахуванням вікових та професійних особливостей; науково обґрунтовано пропагувати принципи здорового харчування.

Фізична реабілітація спортсменів.

Мета дисципліни: на основі знань з анатомії, фізіології, біохімії, основ загальної патології, діагностики і семіотики патології внутрішніх органів, фізіотерапії, фітотерапії, фармакології, кінезітерапії, масажу, психологічної і соціальної реабілітації, опанувати навички їх інтегрованого патогенетичного застосування в комплексній реабілітації спортсменів.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

соціально-особистісні: здатність до складання плану реабілітаційної програми для спортсменів; здатність до критичного системного оцінювання отриманих результатів дослідження; клінічне мислення. Загальнонаукові: володіння

теоретико-методологічними основами проведення реабілітаційних обстежень у спортсменів. Інструментальні: здатність виконання основних методів функціонального обстеження спортсменів; здатність оцінити вихідний стан спортсмена, скласти план реабілітаційного обстеження, при потребі його динамічно скорегувати та оцінити результат.

б) аспірант повинен знати:

чинники ризику під час занять спортом, спортивний травматизм, показники перетренованості та методи їх профілактики; гігієнічні принципи тренувального процесу; основи лікарсько-педагогічних спостережень; основи раціонального харчування спортсменів; негативний вплив допінгів на організм спортсменів та методи їх профілактики; засоби стимулювання й відновлення працездатності спортсменів засобами фізичної реабілітації.

в) аспірант повинен вміти:

планувати тренувальний процес з урахуванням змін у діяльності систем організму і його реактивності; запобігати впливу чинників ризику на тренуванні, проводити профілактику захворювань, перевтоми, перетренованості, травматизму; використовувати гігієнічні принципи тренування, проводити лікарсько-педагогічні спостереження; забезпечувати спортсменів харчуванням відповідно енерговитратам; використовувати методи відновлення й стимуляції працездатності відповідно до наукових рекомендацій для збереження повноцінного здоров'я та відновлення спортивної працездатності спортсменів.

Ерготерапія.

Мета дисципліни: дати аспірантам знання щодо цього комплексу методів, спрямованих на допомогу пацієнту в повсякденному житті й сприяючих розвитку, відновленню й підтримці необхідних побутових навичок і дій.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

соціально-особистісні: роз'яснювати теоретичні концепції, що підкріплюють ерготерапію особливо професійну сутність людей і виконання ними різного роду професійної діяльності, а також взаємозв'язок між професійним виконанням, здоров'ям і благополуччям; синтезувати і застосовувати попередні знання з біології, медицини, громадських, психологічних, соціальних, технологічних наук поряд з теоріями щодо професії та участі. Загальнонаукові: виявляти потребу в розвитку практичної діяльності та проведенні дослідження щодо питань зайнятості (професії), ерготерапії і / або науки про зайнятість (професії); здобувати нові знання в сфері ерготерапії і практики ерготерапії, зокрема, щодо існуючих місцевих і / або знову виникаючих проблем в соціальній сфері та сфері охорони здоров'я; розуміти, відбирати, і захищати матеріали і методи необхідні для проведення дослідження в сфері ерготерапії, розглядаючи при цьому етичні аспекти; поширювати дослідні дані в сфері ерготерапії серед відповідних зацікавлених

осіб. Інструментальні: використовувати терапевтичний потенціал професії за допомогою використання діяльності і професійного аналізу і синтезу - Відбирати, модифікувати і застосовувати відповідні теорії, практичні моделі і методи з метою відповідності професійним потребам і потребам в сфері охорони здоров'я індивідів / населення.

б) аспірант повинен знати:

принципи та особливості залучення в безперервний процес оцінювання та поліпшення якості послуг в сфері ерготерапії, клієнтів, у міру необхідності, і повідомляти результати відповідним зацікавленим особам; роль у розвитку, вдосконаленні та просуванні ерготерапії і включатися в доцільні та обґрунтовані дебати щодо питань процесу ерготерапії, зайнятості, професійної обґрунтованості; питання розвитку та впливу політики в сфері охорони здоров'я і соціального захисту, суспільства і законодавства на міжнародному та місцевому рівнях, що впливають на послуги в сфері ерготерапії.

в) аспірант повинен вміти:

працювати відповідно до принципів практики центрування на пацієнтах; створювати і зберігати спільне партнерство, консультувати інформувати клієнтів, молодший обслуговуючий персонал, членів команди та інших зацікавлених сторін, що забезпечують різного роду професіями і надають можливість спільної роботи; співпрацювати з клієнтами з метою захисту їх права на задоволення їхніх професійних потреб; враховувати і поважати різноманітність, індивідуальні відмінності, культурні переконання, звичаї і їх вплив на професію.

Валеологічна реабілітація.

Мета дисципліни: дати аспірантам знання щодо особливостей валеологічного підходу у процесі планування та здійснення фізичної реабілітації з огляду на сучасні погляди розвитку науки.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

соціально-особистісні: здатність до складання плану валеологічної реабілітаційної програми; здатність до критичного системного оцінювання отриманих результатів дослідження; клінічне мислення. Загальнонаукові: володіння теоретико-методологічними основами складання плану та проведення валеологічної реабілітації у хворих з різними видами патології внутрішніх органів. Інструментальні: здатність аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я; здатність надавати рекомендації щодо ведення здорового способу життя.

б) аспірант повинен знати:

норми здоров'я осіб різного віку; норми рухової активності; характеристики основних оздоровчих систем; основи раціонального харчування та норми вживання продуктів харчування; основи психічного здоров'я; фактори ризику захворювань та основа їх профілактики; різні теоретичні концепції здоров'я та здорового способу життя; особливості впливу способу життя на здоров'я особи; основні принципи здорового способу життя; рекомендації Всесвітньої

організації охорони здоров'я стосовно здорового способу життя; основні принципи медичної активності особи для профілактики неінфекційних захворювань; особливості комплексної взаємодії різних компонентів здорового способу життя.

в) аспірант повинен вміти:

формуванню поведінку особи, спрямовану на збереження і зміцнення здоров'я; надавати рекомендації щодо профілактики та принципів боротьби зі шкідливими звичками; надавати рекомендації щодо профілактики та усунення наслідків психоемоційного стресу.

Організаційно-правові та правлінські основи фізичної реабілітації.

Мета дисципліни: на основі знань основ економічних теорій, філософії, соціології, правознавства, психології, основ охорони праці, інформаційних технологій засвоїти основи теорії і практики сучасного менеджменту та ринкової економіки, сформуванню відповідний їм спосіб мислення, оволодіти елементами управлінської та економічної культури поведінки і самовизначення у сфері підприємництва з фізичної реабілітації.

У результаті вивчення дисципліни:

а) формуються такі компетентності:

здатність підбирати адекватне ситуації управлінське рішення за формою та змістом; здатність до розробки та реалізації управлінського рішення; здатність використовувати методи соціального менеджменту; здатність планувати та організовувати роботу організацій з фізичної реабілітації.

б) аспірант повинен знати:

види, форми та класифікації управлінських рішень; типову структуру управлінського рішення та вимог до нього; методи підготовки та обґрунтування управлінських рішень; просторову організацію різних організацій з фізичної реабілітації; техніку організації робочого місця; протокол та етику, ділового стилю, правила забезпечення охайності робочого місця; сутність і значення менеджменту у фізичній культурі і спорті, а також у фізичній реабілітації; історію розвитку менеджменту; структуру системи фізичної реабілітації; кадрове забезпечення сфери фізичної реабілітації; особливості закладів фізичної реабілітації як об'єктів управління; функції менеджменту у фізичній реабілітації; методи менеджменту у фізичній реабілітації.

в) аспірант повинен вміти:

використовувати алгоритм прийняття та реалізації управлінського рішення; застосовувати економічні методи соціального менеджменту; застосовувати організаційно-адміністративні методи соціального менеджменту; застосовувати соціально-психологічні методи соціального менеджменту; організовувати прийом клієнтів, розміщувати інформаційні матеріали, повідомлення, організовувати управління закладом з надання послуг з фізичної реабілітації; здійснювати керівництво в системі функцій менеджменту.

V. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ (КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ)

Робота над дисертацією

- здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях;
- здатність слідувати етичним нормам у професійній діяльності;
- здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку.
- здатність до застосування ефективних методів дослідження в самостійній науково-дослідницькій діяльності в фізичної реабілітації;
- готовність організувати роботу дослідницького колективу в науковій галузі теорії і методики фізичної реабілітації;
- здатність формувати плани, програми, етапи дослідження, використовувати адекватні до поставлених завдань методи дослідження, в тому числі, з суміжних галузей знань, проводити науково-дослідну роботу, інтерпретувати результати власних досліджень, виявляти їх практичну значимість і наукову новизну;
- здатність пропонувати шляхи впровадження отриманих результатів наукових досліджень в практику різних видів відновного лікування та фізичної реабілітації;
- здатність розробляти плани із впровадження сучасних технологій, апаратних засобів, обладнання та тренажерів, програм інноваційної діяльності в конкретному лікувально-профілактичному, спортивному, оздоровчому, освітньому закладі;
- здатність організовувати і систематизувати науково-методичні дослідження в галузі фізичної реабілітації;
- готовність до систематизації та інтерпретації результатів науково-методичних та педагогічних досліджень.

Педагогічна практика

- здатністю дотримуватися та реалізовувати етичні норми у професійній діяльності;
- здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку;
- володіння необхідною системою знань в галузі теорії і методики
- фізичної реабілітації;
- готовність до викладацької діяльності за освітніми програмами вищої освіти.

Науковий семінар

- здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних галузях;
- готовність брати участь у роботі з вирішення наукових і науково-освітніх завдань;
- готовність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації державною та іноземною мовами;
- готовність організувати роботу дослідницького колективу в науковій галузі фізичної реабілітації;
- здатність до прийняття самостійних мотивованих рішень у нестандартних ситуаціях і готовність нести відповідальність за їх наслідки;
- здатність розробляти плани із впровадження сучасних технологій, апаратних засобів, обладнання та тренажерів, програм інноваційної діяльності в конкретному закладі, регіоні, суб'єкті діяльності.

Написання наукових публікацій

- здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних галузях;
- готовність брати участь у роботі колективів вирішення наукових і науково-освітніх завдань;
- готовність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації державною та іноземною мовами.